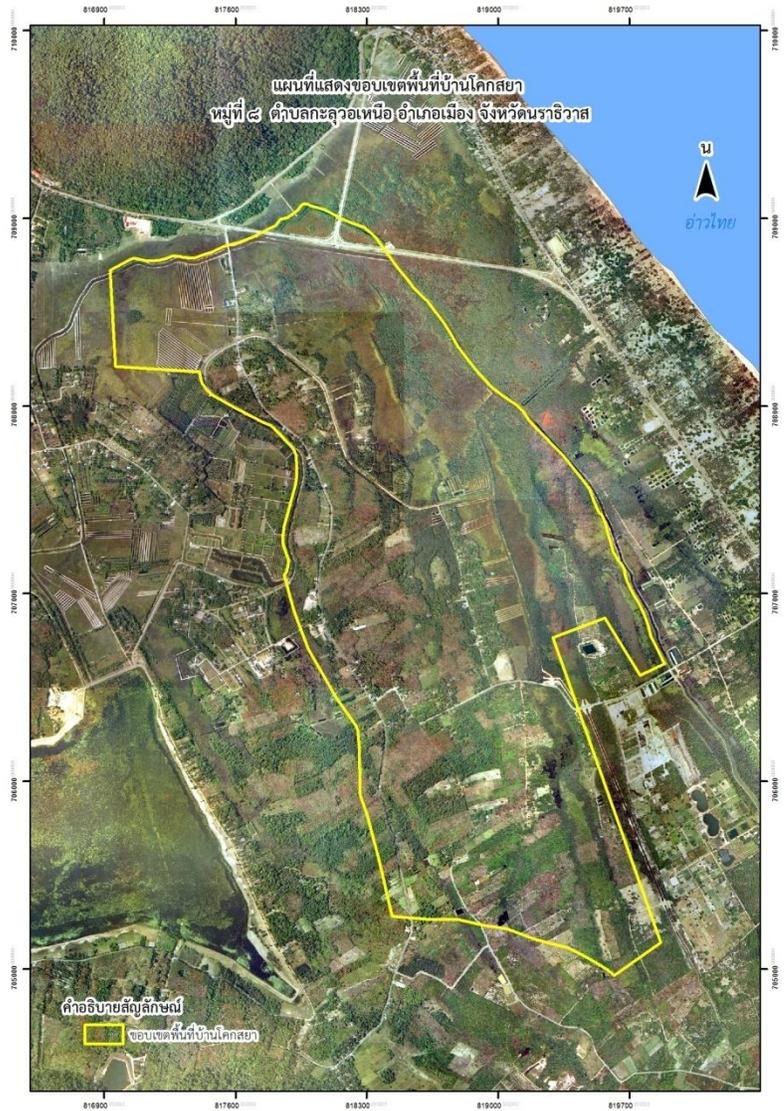


## บ้านโคกสยา

### หมู่ที่ ๘ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

#### ๑. ข้อมูลทั่วไป

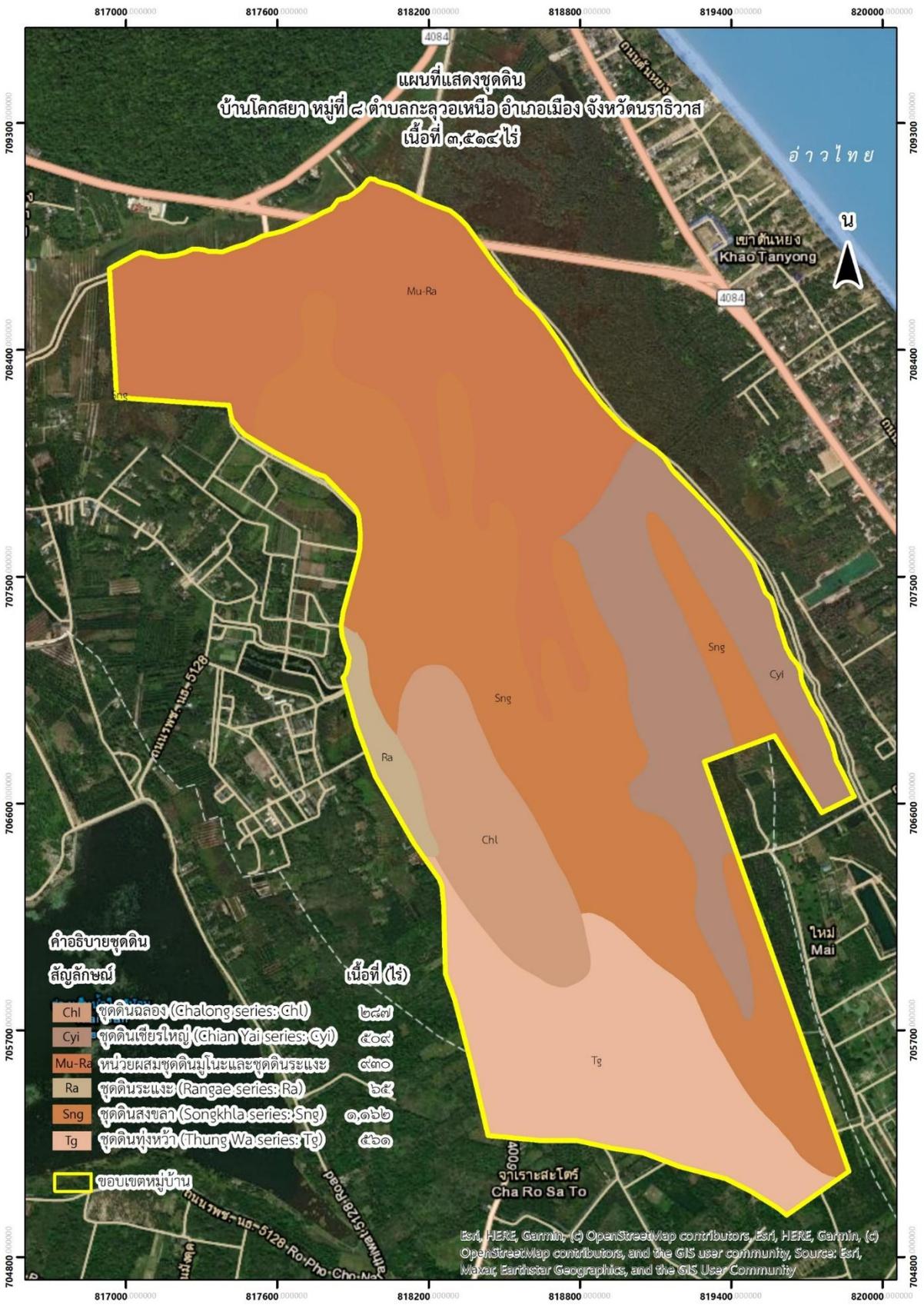
บ้านโคกสยา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เนื้อที่ ๓,๕๑๔ ไร่ (พื้นที่เป็นพื้นที่ราบ) ประชากรทั้งหมด ๓๒๕ ครัวเรือน จำนวน ๑,๔๗๑ ราย เป็นชาย ๗๑๗ ราย หญิง ๗๕๔ ราย นับถือศาสนาอิสลาม ๑,๔๒๐ ราย ศาสนาพุทธ ๕๑ ราย มีสถานที่สำคัญของชุมชนโรงเรียนบ้านโคกสยา มัสยิดนุรุลฮูดา ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถนราธิวาส แหล่งน้ำ จำนวน ๑ สาย เป็นคลองที่เชื่อมต่อกับคลองยาบี โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้เข้าไปดำเนินการพัฒนาพื้นที่ของหมู่บ้าน เพื่อให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง



## ๒. สภาพพื้นที่

บ้านโคกสยา มีสภาพส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ จำนวน ๑๒๐ ไร่ และมีพื้นที่เป็นพื้นที่ราบลุ่มต่า น้ำท่วมขัง จำนวน ๑,๔๓๐ ไร่ คุณสมบัติเป็นดินเปรี้ยวจัด ซึ่งประกอบด้วยชุดดิน ๖ ชุดดิน คือ ชุดดินฉลอง ชุดดินเชียรใหญ่ ชุดดินมูโนะ ชุดดินระแงะ ชุดดินสงขลา และชุดดินทุ่งหว้า ดังนี้

ชุดดิน	ลักษณะชุดดิน	รูปหน้าตัดดิน
ชุดดินฉลอง (Chl)	เป็นดินร่วนละเอียดลึกลมาก ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง (pH ๔.๕ - ๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH ๔.๕ - ๕.๕)	
ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi)	ดินเหนียวละเอียดลึกลมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้งปนเศษ มีสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕ - ๕.๐) เป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินของตะกอนน้ำทะเลที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง (pH ๖.๕ - ๗.๐)	
ชุดดินมูโนะ (Mu)	ดินเหนียวละเอียดลึกลมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง มีสีดำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก (pH ๔.๕ - ๕.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทราย ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดรุนแรงมากที่สุด (pH ๓.๕ - ๔.๐)	
ชุดดินระแงะ (Ra)	เป็นดินลึกล ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วน มีสีดำหรือเทาปนดำ เนื่องจากมีอินทรีย์วัตถุมาก ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีเหลืองและถดลงไปถึงความลึกตั้งแต่ ๕๐ - ๑๐๐ ซม. เป็นดินเลนสีเทาปนน้ำเงินที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากความเป็นกรดที่รุนแรงนี้เกิดจากการเติมออกซิเจน	
ชุดดินสงขลา (Sng)	เป็นดินลึกลมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลืองตลอดชั้นดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH ๔.๕ - ๕.๕).	
ชุดดินทุ่งหว้า (Tg)	เป็นดินลึกลมาก ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย มีสีน้ำตาล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง (pH ๕.๕ - ๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวด มีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล และอาจพบจุดประสีแดงในดินชั้นถดลงพบในความลึก ๕๐ ซม. และพบตลอดชั้นดินในปริมาณที่น้อยกว่า ๓๕ % ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด (pH ๕.๐ - ๕.๕)	



แผนที่แสดงชุดดิน  
บ้านโคกสยา หมู่ที่ ๘ ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา  
เนื้อที่ ๓,๕๑๔ ไร่

คำอธิบายชุดดิน	สัญลักษณ์	เนื้อที่ (ไร่)
ชุดดินฉลุง (Chalong series: Chl)	Chl	๒๘๗
ชุดดินเชียรใหญ่ (Chian Yai series: Cyi)	Cyi	๕๐๙
หน่วยผสมชุดดินมูโนะและชุดดินระแงะ	Mu-Ra	๙๓๐
ชุดดินระแงะ (Rangae series: Ra)	Ra	๖๕
ชุดดินสงขลา (Songkhla series: Sng)	Sng	๑,๑๖๒
ชุดดินทุ่งหว้า (Thung Wa series: Tg)	Tg	๕๑๑

ขอบเขตหมู่บ้าน

Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, and the GIS user community, Source: Esri, Maxar, Earthstar Geographics, and the GIS User Community

### ๓. การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาในพื้นที่โดยได้ดำเนินการจัดทำโครงการของงบประมาณทั้งในเรื่องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรม สาธิตในพื้นที่พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิตตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ปี ๒๕๒๖-๒๕๖๗ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

#### ๓.๑ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑) เกษตรกรได้รับการปรับสภาพพื้นที่โดยการปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคู-ยกร่อง) เนื้อที่ ๕๒.๗ ไร่ จำนวน ๖ ครัวเรือน
- ๒) รมรงค์และส่งเสริมการปลูกแฝก เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ กล้า

#### ๓.๒ อบรมหลักสูตร

- ๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดในบริเวณรอบบ้าน จำนวน ๒๕ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการจัดการธาตุอาหารและปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๓ ราย

#### ๓.๓ การสาธิตในพื้นที่

- ๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินโดยการสาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๖ ราย
- ๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการผสมปุ๋ยใช้เอง จำนวน ๑๓ ราย
- ๓) เกษตรกรได้รับการปรับปรุงบำรุงดินโดยการสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด จำนวน ๙ ราย
- ๔) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปรับปรุงบำรุงดิน ( ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น) จำนวน ๔๕ ราย
- ๕) เกษตรกรได้รับการสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินโดยการสาธิตการปลูกหญ้าแฝกในพื้นที่แปลงเกษตรและพื้นที่ ขุดยกร่องเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน และเพิ่มความชุ่มชื้นแก่ดิน จำนวน ๑ ราย
- ๖) เกษตรกรได้รับการสาธิตการให้น้ำระบบท่อ เพื่อให้มีน้ำใช้ในแปลงเกษตรและสะดวกรวดเร็ว จำนวน ๑ ราย

#### ๓.๔ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- ๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน ( ปูนขาว โดโลไมท์ หินปูนฝุ่น ปุ๋ยหมักพืชปุ๋ยสด) เพื่อใช้ปรับปรุงดินเปรี้ยวจัด เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินสำหรับใช้ในแปลงเกษตรปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล จำนวน ๔๕ ครัวเรือน
- ๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๒๗ ครัวเรือน
- ๓) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์พืช ( กิ่งพันธุ์ ฝรั่ง มะนาว มะพร้าว ส้มโอ) เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบ้าน และพื้นที่แปลงเกษตร จำนวน ๕ ครัวเรือน

๔) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์ปลา (ปลานิล ปลาดุก ปลาตะเพียน) เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงปลาในกระชังและบ่อดิน จำนวน ๕ ครัวเรือน

๕) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ (ไก่ เป็ด) จำนวน ๑๕ ครัวเรือน

๖) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต (เมล็ดพันธุ์พืช) ตามโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์สำรองเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในยามวิกฤติ ในช่วงสถานการณ์ยามวิกฤติที่ผ่านมา (Covid ๑๙) จำนวน ๒๕ ครัวเรือน

### ๓.๕ การศึกษาดูงาน

๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพโดยการศึกษาการดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในต่างจังหวัด จำนวน ๙ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จภายในจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑๒ ราย

## ๔. ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ ๒๕๖๘

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่บ้านโคกสยา เพื่อส่งเสริมพัฒนาอาชีพทางการเกษตรเพิ่มศักยภาพให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาพื้นที่เกษตรของตนเองสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนโดยมีผลการดำเนินงานปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ดังนี้

### ๔.๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เกษตรกรได้รับการพัฒนาพื้นที่โดยการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเป็นแปลงเกษตรแบบผสมผสาน เนื้อที่ ๓ ไร่ จำนวน ๑ ครัวเรือน

### ๔.๒ อบรมหลักสูตร

๑) เกษตรกรได้รับการอบรมการปลูกพืชผักพืชไร่พื้นที่ดินเปรี้ยวจัดในบริเวณรอบบ้าน จำนวน ๕ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการอบรมการจัดการธาตุอาหารปาล์มน้ำมัน จำนวน ๕ ราย

### ๔.๓ การสาธิตในพื้นที่

๑) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้วัสดุปรับปรุงดิน ปูนขาว โดโลไมท์ จำนวน ๑๐ ราย

๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน จำนวน ๒ ราย

### ๔.๔ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน ปูนขาว โดโลไมท์ เพื่อใช้ปรับปรุงดินทรายและดินเปรี้ยว เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดินในแปลงเกษตรสำหรับการปลูกพืชผัก พืชไร่ และไม้ผล จำนวน ๑๐ ครัวเรือน

๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผัก อาทิ ถั่วพู ถั่วพักยาว ข้าวโพด และอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชผักบริโภคในครัวเรือนปลอดภัยจากสารพิษ และจำหน่ายสร้างรายได้ในครัวเรือน จำนวน ๕ ครัวเรือน

๓) เกษตรกรได้รับการสาธิตการทำ/การใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ จำนวน ๑๐ ราย

#### ๔.๕ การศึกษาดูงาน

๑) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ดยการศึกษาการดูงานในพื้นที่ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในต่างจังหวัด จำนวน ๑ ราย

๒) เกษตรกรได้รับการศึกษาดูงานของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จภายในจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๑๐ ราย

#### ๕. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

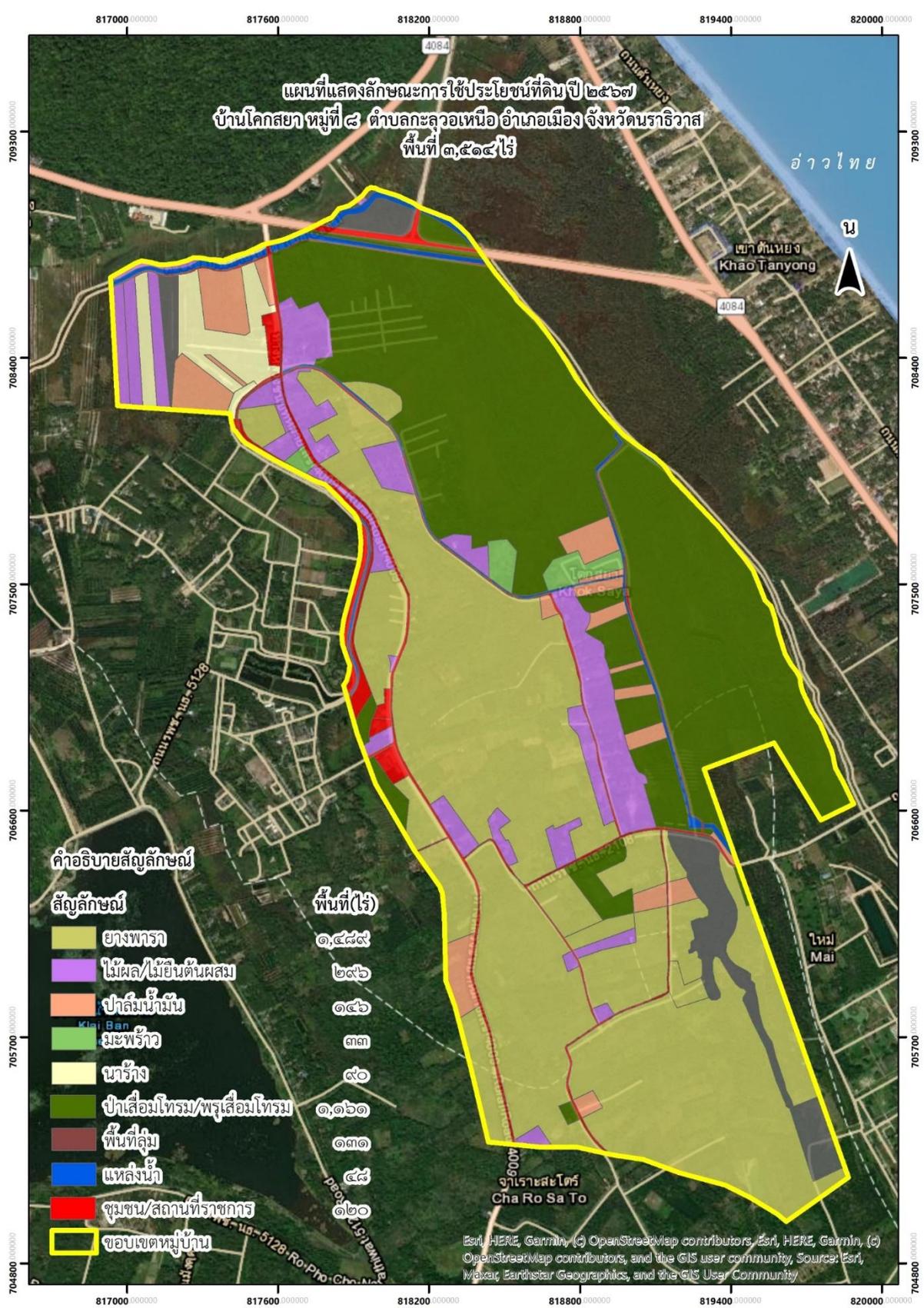
๕.๑ การประกอบอาชีพ บ้านโคกสยา มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๓๒๕ ครัวเรือน ประชากรมีการประกอบอาชีพแบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๕๑ ครัวเรือน (๑๕.๖๙%) และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๒๕๙ ครัวเรือน (๗๙.๖๙%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพรับราชการ ค่าขาย ลูกจ้างของรัฐ พนักงานบริษัท และอาชีพอื่น ๆ

๕.๒ รายได้ประชากร จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรในพื้นที่บ้านโคกสยา (๓๒๕ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๘ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๕๑,๘๑๕ บาท/ครัวเรือน/ปี โดยมีรายได้ต่ำกว่าเฉลี่ย จำนวน ๑๔๙ ครัวเรือน (๔๕.๘๕%) มากกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๗๖ ครัวเรือน (๕๔.๑๕%) ส่วนประชากรที่มีการประกอบอาชีพเกษตรเป็นอาชีพหลักมีรายได้ภาคเกษตรเฉลี่ย ๗๐,๐๐๐ บาท/ครัวเรือน/ปี

๕.๓ กลุ่มอาชีพ จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่บ้านโคกสยาของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๘ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๑ กลุ่ม คือ กลุ่มปลูกผัก จำนวน ๗ ราย

#### ๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บ้านโคกสยา มีเนื้อที่ทั้งหมด ๓,๕๑๔ ไร่ ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ๑,๙๖๔ ไร่ ส่วนใหญ่ราษฎรมีการปลูกยางพารา ๑,๔๘๙ ไร่ ไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสมผสาน ๒๙๖ ไร่ รองลงมาพืชผักผสมผสาน ๑๖๑ ไร่ ปาล์มน้ำมัน ๑๔๖ ไร่ มะพร้าว ๓๓ ไร่ พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม ๑,๑๓๕ ไร่ แหล่งน้ำ ๔๘ ไร่ และชุมชน/สถานที่ราชการ ๑๒๐ ไร่ นาร้าง ๙๐ ไร่



แผนที่แสดงลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินปี ๒๕๖๗  
 บ้านโคกสยา หมู่ที่ ๘ ตำบลกะลวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา  
 พื้นที่ ๓,๕๑๔ ไร่

คำอธิบายสัญลักษณ์

สัญลักษณ์	พื้นที่(ไร่)
ยางพารา	๑,๔๘๙
ไม้ผล/ไม้ยืนต้นผสม	๒๙๖
ปาล์มน้ำมัน	๑๔๖
มะพร้าว	๓๓
นาว่าง	๙๐
ป่าเสื่อมโทรม/พรุเสื่อมโทรม	๑,๑๖๑
พื้นที่ลุ่ม	๑๓๑
แหล่งน้ำ	๕๘
ชุมชน/สถานที่ราชการ	๑๒๐
ขอบเขตหมู่บ้าน	

Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, and the GIS user community, Source: Esri, Maxar, Earthstar Geographics, and the GIS User Community